

Dosarul nr. 1ra-36/2022  
1-21048599-01-1ra-10012022

**Curtea Supremă de Justiție**  
**DECIZIE**

**01 martie 2022**

**mun. Chișinău**

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecători - Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie

judecând, fără citarea părților recursul ordinar, declarat de către avocatul Cîrlig Ion în numele inculpaților Fală Ion și Moraraș Stanislav, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2021, în cauza penală privindu-i pe

***Fală Ion xxxxx.***

***Moraraș Stanislav xxxxx.***

**Termenul de examinare a cauzei:**

1. Prima instanță: 02.04.2021-20.05.2021;
2. Instanța de apel: 17.06.2021-05.10.2021;
3. Instanța de recurs: 10.01.2022-01.03.2022.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

**CONSTATĂ :**

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 20 mai 2021, Fală Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 179 alin. (2) Codul penal la 1 (un) an închisoare, în baza art. 171 alin. (1) Codul penal la 2 (doi) ani închisoare, în baza art. 164 alin.(2) lit. e) Codul penal la 4 (patru) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.84 Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită lui Fală Ion pedeapsă definitivă 5 (cinci) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Moraraș Stanislav a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.179 alin.(2) Codul penal la 2 (doi) ani închisoare, în baza art.171 alin.(1) Codul penal la 5 (cinci) ani închisoare, în baza art.164 alin.(2) lit. e) Codul penal la 9 (nouă) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.84 Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită lui Moraraș Stanislav pedeapsă definitivă de 15 (cincisprezece) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost achitat, Fală Ion și Moraraș Stanislav de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166 alin. (2) lit. d) Cod penal, din motivul că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

S-a dispus încasarea de la Fală Ion în beneficiul părții-vătămate xxxxx suma de 50 000 (cincizeci mii) lei, ce constituie prejudiciul moral cauzat.

S-a dispus încasarea de la Moraraș Stanislav în beneficiul părții-vătămate xxxxx suma de 100 000 (una sută mii) lei, ce constituie prejudiciul moral cauzat.

S-a dispus încasarea în mod solidar de la inculpații Fală Ion și Moraraș Stanislav în beneficiul statului cheltuielile judiciare suportate în cadrul urmăririi penale în sumă de 320 lei (trei sute douăzeci) lei.

A fost soluționată soarta corpurile delictelor.

**1.2.** Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Fală Ion și Moraraș Stanislav, la 14 iunie 2020, aproximativ la ora 15.00, acționând împreună și de comun acord, având intenția violării domiciliului unei persoane, au pătruns în domiciliul numitei xxxxx, situat în raionul xxxxx, fără consimțământul ultimei, iar la solicitarea ei de a părăsi domiciliul, aceștia au refuzat categoric, aplicându-i mai multe lovituri peste față și corp.

Tot ei, Fală Ion și Moraraș Stanislav, la data de 14 iunie 2020, aproximativ pe la orele 16:00, aflându-se la domiciliul numitei xxxxx fiind în stare de ebrietate alcoolică, acționând intenționat, urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor lor, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, prin constrângere psihică și contrar voinței numitei xxxxx, au dezbrăcat-o de halat, după care au pus-o pe pat și au întreținut un raport sexual contrar voinței acesteia.

Tot ei, Fală Ion și Moraraș Stanislav, la data de 14 iunie 2020, aproximativ pe la orele 17:00, acționând împreună și de comun acord, aflându-se la domiciliul numitei xxxxx, după ce au întreținut fiecare câte un raport sexual forțat cu aceasta, urmărind scopul determinării victimei de a nu depune o plângere la poliție, i-au aplicat numitei xxxxx multiple lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, avertizând-o să nu comunice nimănui despre cele întâmplate. Ulterior, xxxxx a încercat să fugă de agresori, însă Fală Ion și Moraraș Stanislav acționând împreună și de comun acord au oprit-o, după care au tăiat un prelungitor, l-au pus în priză, iar cu firele goale au electrocutat-o, cauzându-i multiple arsuri, concomitent aplicându-i lovituri cu picioarele peste diferite părți ale corpului, până când victima și-a pierdut cunoștința. În continuarea acțiunilor intenționate, ultimii au răpit-o pe xxxxx de la domiciliul său amplasat în satul xxxxx, în timp ce aceasta era inconștientă și au dus-o în beciul gospodăriei cet. Nigorița Alexandru, situat în xxxxx, unde au lăsat-o.

De către organul de urmărire penală, Fală Ion și Moraraș Stanislav, se învinuiesc în aceea că, la data de 14 iunie 2020, aproximativ pe la orele 17:30, acționând împreună și de comun acord, urmărind scopul privării de libertate a unei persoane, intenționat, după săvârșirea acțiunilor ilegale legate de răpirea numitei xxxxx, au închis-o pe ultima în beciul gospodăriei cet. Nigorița Alexandru, situat în xxxxx, unde au ținut-o până la data de 15 iunie 2020, ora exactă nefiind posibil de stabilit, după care au eliberat-o și au avertizat-o repetat să nu declare nimănui despre cele întâmplate.

Acțiunile inculpaților au fost calificate în baza art.166 al. (2) lit. d) Cod penal, - privațiunea ilegală de libertate a unei persoane, dacă acțiunea nu este legată de răpirea acesteia, acțiuni săvârșite de două persoane.

2. Sentința, menționată, a fost atacată cu *apel* de către avocatul Cîrlig Ion în interesele inculpatului Fală Ion și de către avocatul Timofeevici Ion în interesele inculpatului Morăraș Stanislav.

2.1 Avocatul Cîrlig Ion în interesele inculpatului Fală Ion a solicitat admiterea apelului cu casarea integrală a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care în prisma art. 390 Cod penal, să fie achitat Fală Ion.

În motivarea apelului apărarea a menționat că, instanța de judecată în sentința sa nu s-a expus și nici n-a apreciat declarațiile lui Fală Ion care le-a dat în fața instanței de judecată și a negat în totalmente învinuirea adusă, mai mult ca atât a prezentat probe contrarii declarațiilor părții vătămate.

În motivarea viziunii sale nu a făcut trimitere și la alte probe pertinente și concludente ce demonstrează legalitatea și temeinicia versiunii invocate și declarațiile părții vătămate. Ultima se încurcă în declarațiile sale ba era tolănită în pat, ba își căuta de lucru, când ele sunt verdicte. Declarațiile părții vătămate așa și nu au un suport probatoriu cert și cu vehemente demonstrând legalitatea și temeinicia declarațiilor ultimei. Alte probe cu martori care indică că ultimii au fost văzuți în gospodăria respectivă, sau probe cercetate și ridicate de la fața locului, urme, amprente și altele (filmări video, audio) ce ar demonstra prezența inculpaților în gospodăria dată, procurorul nu a prezentat. Dacă instanța constată ca, probă plângerea părții vătămate din 25.01.2021 și declarațiile ei la fața locului sunt destule pentru a emite sentință de condamnare cu pușcărie, atunci consideră că, aceste probe sunt dintr-o singură sursă a părții vătămate și atât. Este banal faptul, declarațiile ei precum că ea s-a temut de Morăraș și Fală și nu a anunțat poliția de îndată, dar cum poate explica faptul că la miezul nopții a chemat poliția în luna martie 2020 bănuindu-l pe Fală precum că ultimul i-a spart geamurile, declarând că l-a cunoscut pe glas și doar atât, mai mult ca atât noaptea a fost la poarta bănuितului, unde a și făcut scandal purtându-se grosolan și obraznic cu colaboratorii poliției, este absurd, dar acest fapt s-a constatat în judecată, în privința prejudiciului moral ultima fiind învățată și pusă la cale să mai solicite și prejudiciul moral, în așa mod procurorul să-și întărească pozițiile sale de apărare;

Instanța de judecată în pct. 29 din sentință face trimitere la raportul de expertiză judiciară nr. 202102P0145 din 15.01.2021 precum că la xxxxx sa constatat cicatrice la nivelul toracelui, membrilor superior și inferior drepte. Sau constatat 9 cicatrice.

Instanța de judecată în pct. 43 a sentinței a invocat faptul precum că, martorul Ciumac Maria a declarat în instanța de judecată că, xxxxx i-a comunicat că, anume Fală Ion și Morăraș Stanislav și-au bătut joc de ea, în sens că a fost violată.

Prin această afirmație instanța s-a contrazis, la pag. 5 a sentinței sub pct. 6 aceste afirmații nu sunt indicate și în instanța de judecată ultima a declarat că ea nu ține minte dacă partea vătămată să-i comunicat cine a maltratat-o. Martorul Ciumac Maria a comunicat instanței că xxxxx nu i-a comunicat despre faptul răpirii ei și ducerii ei în altă parte. Instanța a făcut concluziile respective, intuitiv, pe presupuneri, de sine

stător, iară ca să se bazeze pe probe pertinente și concludente ce legalizează această afirmație.

Instanța de judecată potrivit pct. 52 a invocat faptul că în instanța de judecată sau prezentat probe incontestabile, pertinente și concludente care în ansamblu din punct de vedere al coroborării dovedesc săvârșirea infracțiunilor imputate, dar care sunt aceste probe, instanța nu le invocă.

Examinând în ansamblu materialele cauzei penale, martorii audiați în cadrul ședințelor de judecată, cu certitudine s-a constatat că organul de urmărire penală, cât și acuzatorul de stat nu au respectat prevederile legale stabilite în Codul de procedură penală, n-au prezentat probe pertinente-concludente în fața instanței care demonstrează cu certitudine și temeinicie legalitatea învinuirii aduse clientului său cât și adoptării sentinței de condamnare.

A susținut că, raportul de constatare din 26.09.2021 cu nr. 08 (f.d.56-59), este întocmit de către o persoană ce nu dispune de licență în vederea expunerii asupra stării psihologice a persoanei și nu cunoaște stagiul persoanei în domeniul respectiv, în așa mod încălcând grav prevederile art.143 alin. 1 pct. 3<sup>1</sup> Cod de procedură penală. Ultima nu a fost preîntâmpinată de răspunderea penală și în prisma art.251 Cod de procedură penală, duc la nulitatea absolută a actului procedural.

Examinând concluzia expertului expusă în raportul de expertiză judiciară din 15.01.2021 (f.d.55) și declarațiile lui xxxxx indică avocatul că, Morăraș Stanislav a întreținut cu ea un raport sexual și ultimul a ejaculat în ea, ultima trebuia să rămână însărcinată. Ea nu a declarat instanței că și-a făcut avort. Tot din declarațiile ei, contraceptive înainte de raportul sexual nu a consumat, la medicul ginecologic nu s-a adresat, e o dogmă, dar răspuns nu este.

Instanța de judecată n-a luat în calcul că, victima se află la evidența neurologului, ultima consumă alcool și este dependentă de acest viciu, mai mult ca atât nivelul intelectual a lui xxxxx, prezintă abilități IQ și EQ de nivel scăzut și în cazul respectiv era obligatoriu efectuarea expertizei psihologice.

A susținut că, în sentință instanța nu si-a expus opinia supra probelor apărării, martorilor audiați în instanța de judecată sub jurământ asupra declarațiilor inculpatului.

A considerat că, instanța de judecată în sentință așa și nu s-a expus supra declarațiilor lui Neguriță Alexandru care a declarat, atât la momentul audierii lui în calitate de martor de către organul de urmărire penală cât și în fața instanței de judecată, că sâmbătă pe 13.06.2020 Fală Ion a venit acasă de la lucru împreună cu taică său de la Chișinău și pe 14.06.2020 își gătea gențile să plece la Chișinău. Aceste declarații au fost confirmate de Fală Ghenadie și soția lui Fală Ina și însăși de procuror, care cunoștea de faptul că ultimul a lucrat și în Criuleni, în acea perioadă de timp. Nu s-a expus și asupra ultimului cuvânt a părții vătămate, care a solicitat ca în privința lui Fală Ion să fie aplicată o pedeapsă non privată de libertate, și suma prejudiciului micșorată.

A considerat că, nu sunt făcute trimiteri la probe pertinente și concludente că anume Fală Ion a săvârșit infracțiunile imputate în așa mod să înlăture versiunea că aceste acțiuni puteau fi comise și de alte persoane. Ultima și ea are o caracteristică negativă și doar în baza declarațiilor să trimiți persoana în pușcărie pe 5 ani de zile este

banal și ilegal dar acest fapt avem în realitate. Da Fală Ion se caracterizează negativ de către administrația publică locală dar anterior - nu a fost condamnat pe infracțiuni analogice și nu dispune de antecedente penale. Și doar în baza caracteristicii negative și declarațiilor părții vătămate ultimul să fie înfundat pe 5 ani în pușcărie, abia a împlinit majoratul și infracțiunile încriminate sunt în perioada când ultimul era minor.

**2.2** Avocatul Timofeevici Ion în interesele inculpatului Morăraș Stanislav a solicitat admiterea cererii de apel cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat Moraraș Stanislav.

În motivarea apelului, avocatul a invocat că, la adoptarea sentinței instanța s-a bazat doar pe declarațiile părții vătămate, concluziile instanței fiind bazate doar pe presupuneri și în lipsa unor dovezi incontestabile, ce ar confirma vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

Astfel, instanța de fond la examinarea cauzei nu a luat în considerare normele legale, or, din cumulul de probe și anume declarațiile martorilor, rapoartele de expertiză judiciare, declarațiile părții vătămate cât și a inculpatului Fală Ion, pun la îndoială vinovăția stabilită față de Moraras Stanislav în comiterea faptei încriminate.

Așa, pretinsa bază probatorie, care a fost luată, de către instanța de judecată drept temei de acuzare, sunt doar declarațiile părții vătămate. Careva probe directe, pertinente că anume Moraraș Stanislav a comis aceste infracțiuni, acuzarea nu a prezentat. Dacă în privința inculpatului Fală Ion au fost realizate careva măsuri de investigații, fiind obținute date despre comunicări prin intermediul telecomunicațiilor, atunci în privința lui Moraraș Stanislav absolut nimic nu a fost întreprins. La fel, se poate de spus și despre lipsa unui motiv în această privință. Instanța de judecată nu a luat în considerație adresarea tardivă a părții vătămate la organele de drept, cu privire la săvârșirea în privința sa a unor acțiuni prejudiciabile, care exclude din start posibilitatea de acumulare a probelor materiale ce ar fi putut indica în mod direct la persoana vinovată în comiterea faptelor denunțate. Toate persoanele audiate în calitate de martori, cât la urmărirea penală, atât și în instanța de judecată nu au putut să declare despre participarea lui Moraraș Stanislav la comiterea infracțiunii.

A menționat că, costul pentru efectuarea expertizei nu se include în cheltuielile judiciare din categoria celor stipulate la alin. (2) art. 227 Cod de procedură penală la care face referire instanța, inclusiv ce urmează a fi achitate experților pentru serviciile efectuate, care potrivit alin. (3) aceleiași norme, se plătesc din sumele alocate de stat, în modul prevăzut de legea procesual penală după cum se menționează în conținutul art. 228 Cod de procedură penală, ele urmând a fi suportate în sensul alin. (1) art. 229 Cod de procedură penală, de către inculpat sau trecute în contul statului, soluționarea respectivei chestiuni fiind lăsată potrivit alin. (2) la discreția instanței de judecată, ce va purcede la încasarea lor prin aplicarea dispozițiilor art. art. 385 alin. (1) pct. 14 și 397 pct. 5) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul, că raportul de expertiză judiciară efectuat pe marginea cauzei date, a fost utilizat în sensul art. 93 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală în calitate de probe, fiind pus la baza învinuirii și condamnării lui Moraraș Stanislav, apărarea consideră ca fiind neîntemeiată admiterea de către instanța de fond

privind încasarea de la inculpat a costului expertizei, urmând ca costul evaluat la 320 (trei sute douăzeci) lei să fie suportat de către ordonator-, expertizei judiciare din mijloacele alocate pentru efectuarea expertizelor din bugetul alocat.

**3.** Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2021 a fost respins ca nefondat apelul declarat de către avocatul Cîrlig Ion în interesele inculpatului Fală Ion.

Prin aceeași decizie a fost admis apelul avocatului Timofeevici Ion în interesele inculpatului Morăraș Stanislav, casată parțial sentința privindu-l pe Moraraș Stanislav, în partea individualizării pedepsei și a pronunțat o nouă hotărâre prin care lui Morăraș Stanislav recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal, i s-a stabilit o pedeapsă de 6 (șase) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate s-a stabilit lui Morăraș Stanislav pedeapsă definitivă de 11 (unsprezece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În rest sentința a fost menținută.

**3.1** În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a concluzionat că inculpații Fală Ion și Morăraș Stanislav se fac vinovați de comiterea infracțiunilor incriminate or, împrejurările ce dovedesc în afara oricăror dubii vinovăția ultimilor în comiterea faptelor penale incriminate, care au fost elucidate și constatate din totalitatea de probe acumulate la dosarul respectiv, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Totodată, Colegiul penal a constatat că, prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpaților în comiterea acțiunilor infracționale, or, prima instanță, în sentința sa, corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpaților Fală Ion și Morăraș Stanislav în comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin. (2), art. 171 alin. (1), art. 164 alin. (2) lit. e) și art. 166 alin. (2) lit. d) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludentei, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpaților în comiterea faptelor și prezența în acțiunile acestora a elementelor infracțiunilor incriminate.

Examinând probatoriul administrat, instanța de apel, consideră dovedită în afara dubiilor rezonabile vina inculpaților Fală Ion și Morăraș Stanislav pe deplin prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi: - declarațiile părții-vătămate xxxxx; - declarațiile martorilor Ciumac Maria, Neguriță Alexandru, Fală Ina, Fală Ghenadie; - plângerea părții-

vătămate din 18.12.2020 (f.d.10-10 verso, Vol.I); - procesul-verbal de cercetare la fața locului din 05.01.2021 și tabelul ilustrativ, potrivit căruia a fost cercetat domiciliul numitului Negorița Alexandru (f.d.14, 15, Vol. I); - plângerea părții vătămate, prin care solicită să fie atrase la răspundere penală pe Fală Ion și Morăraș Stanislav, ambii care la data de 14.06.2020, orele 15:00, au pătruns fără permisiune în domiciliul ei, au aplicat asupra ei violență fizică nepericuloasă pentru viață și sănătate (f.d.34, Vol.I);- raportul de expertiză judiciară nr.202102P0145 din 15 ianuarie 2021 (f.d.53-54 verso, Vol.I); - raportul de constatare în privința părții vătămate (f.d.59, Vol.I); - procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 22.01.2021 și tabelul ilustrativ, potrivit căruia partea vătămată a arătat cum a fost agresată și violată de Fală Ion și Moraraș Stanislav (f.d.60-64, Vol.I); - procesul verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 22.01.2021 și tabelul ilustrativ, potrivit căruia, partea vătămată a indicat beciul în care a fost închisă de către Fală Ion și Moraraș Stanislav (f.d.65-69); - procesul-verbal de examinare a informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice, din 15 martie 2021, potrivit căruia s-a stabilit faptul că în perioada de timp 29.05.2020 și până la data de 15.06.2020, cartela SIM ce aparține lui Fală Ion a fost conectată la celulele amplasate în comuna xxxxx, unde se află domiciliul numitului Fală Ion și corespunde cu perioada comiterii infracțiunii (f.d.115, Vol.I); - ancheta socială de evaluare inițială din 11.01.2021, conform căreia s-a concluzionat că Fală Ion are un comportament agresiv, dezechilibrat, la observațiile făcute de locuitorii din comunitate răspunde brutal, agresiv și neglijent (f.d.126, Vol.I).

Astfel, Colegiul penal, audiind participanții la proces, verificând prin prisma art. 101 Cod de procedură penală probele administrate la etapa de urmărire penală, cercetare judecătorească în prima instanță și verificate în instanța de apel, a constatat că, instanța de fond a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpaților încadrarea juridică corespunzătoare, și anume comiterea de către Fală Ion și Moraraș Stanislav a infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal, potrivit indicilor calificativi: violarea de domiciliu, adică pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a le părăsi la cererea ei, săvârșit cu aplicarea violenței; art. 171 alin (1) Cod penal, potrivit indicilor calificativi: violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere psihică a persoanei; art. 164 alin (2) lit. e) Cod penal, potrivit indicilor calificativi: răpirea unei persoane, adică răpirea unei persoane săvârșită de două persoane.

Instanța de apel a conchis că, întreaga sistemă de probe examinate mai sus și apreciată de către instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, coroborează între ele și demonstrează, incontestabil, faptul că, inculpații Fală Ion și Moraraș Stanislav au comis faptele prevăzute de art. 179 alin. (1); art.171 alin.(1); art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Astfel, analizând toate circumstanțele în care s-a săvârșit infracțiunea, instanța ierarhic inferioară just a ajuns la concluzia că, în cazul dat au fost întrunite toate elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(1) Cod penal, fapt confirmat de declarațiile părții vătămate în cadrul ședinței de judecată, care fiind avertizată de răspunderea penală purtată pentru declarațiile care le depune, a relatat că,

la 14 iunie 2020, aflându-se la domiciliul său din satul Ucrainca, la ea au venit Fală Ion și Moraraș Stanislav. Ei au intrat în domiciliu, iar la solicitarea ei de a părăsi domiciliul ultimii au refuzat, comunicând că au ceva de vorbit cu ea. Au rămas în domiciliu fiind în stare de ebrietate. La solicitarea de a părăsi domiciliul ultimii au numit-o cu cuvinte urâte, iar Moraraș Stanislav a lovit-o cu pumnul, în urma la ce ea a căzut în pat, ulterior și Fală Ion a lovit-o.

Totodată, confirmarea aplicării violenței de către inculpații Fală Ion și Moraraș Stanislav față de partea vătămată, și-a găsit confirmarea prin raportul de expertiză judiciară nr. 202102P0145 din 15 ianuarie 2021, la partea vătămată s-a constatat cicatrice la nivelul toracelui, membrilor superior și inferior drepte. S-au constatat 9 cicatrice. Ținând cont de aspectul morfologic al sectorul hiperpigmentat la nivelul toracelui anterior din dreapta, cicatricea la nivelul coapsei drepte, fața medială, treimea inferioară puteau fi cauzate prin acțiunea traumatică a unui obiect ascuțit, iar leziunile corporale constatate puteau fi cauzate în perioada de timp indicată.

Astfel, pe motivele relevate și analizate, apreciind în ansamblu probatoriul cazului în conformitate cu propria convingere, ce reiese din cercetarea minuțioasă a tuturor probelor administrate, cu certitudine s-a constatat ca fiind dovedită vina lui Fală Ion și Moraraș Stanislav în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin.(1) Cod penal.

În ceea ce privește învinuirea adusă lui Fală Ion și Moraraș Stanislav în baza art. 171 alin (1) Cod penal, potrivit indicilor calificativi instanța de apel a constatat că, în acțiunile inculpaților sunt prezente toate elementele componente de infracțiune, constatate în ședința de judecată, și care au fost probate de partea acuzării potrivit principiului „in dubio pro reo”, ținând cont de caracterul faptei și specificul administrării probatoriului pe aceste categorii de infracțiuni.

În acest sens, în calitate de probă directă ce demonstrează vinovăția inculpaților, instanța de apel a reținut declarațiile părții vătămate care sunt apreciate ca fiind veridice, întrucât au fost depuse de către aceasta sub jurământ și susținute pe deplin de către celelalte probe indirecte, care demonstrează cert că, inculpații au săvârșit fapta de viol asupra părții vătămate. La fel declarațiile părții vătămate se confirmă și prin circumstanțele de fapt stabilite, din care rezultă, că în situația în care Fală Ion și Moraraș Stanislav au comis violul față de partea vătămată, dânsa deși nu și-a exprimat acordul de a întreține un raport sexual cu inculpații. Or, partea vătămată a declarat faptul că, la 14 iunie 2020, aflându-se la domiciliul său, la ea au venit Fală Ion și Moraraș Stanislav. Ei au intrat în domiciliu, iar la solicitarea ei de a părăsi domiciliul ultimii au refuzat, comunicând că au ceva de vorbit cu ea. Au rămas în domiciliu fiind în stare de ebrietate. La solicitarea de a părăsi domiciliul ultimii au numit-o cu cuvinte urâte, iar Moraraș Stanislav a lovit-o cu pumnul, în urma la ce ea a căzut în pat, ulterior și Fală Ion a lovit-o. Când a încercat să se ridice din pat, ultimii au lovit-o iarăși, după care s-au așezat la masă și au servit vin. După ce s-a terminat vinul, Ion s-a dus după vin, iar Morăraș Stanislav a dezbrăcat-o de haine și a început să o violeze. Între ea și Morăraș Stanislav a avut loc un raport sexual care nu a fost benevol. După aceasta ei au mai servit câte un pahar cu vin, după care Fală Ion a comunicat că acum e rândul lui. După ce a violat-o, Fală Ion a ieșit afară să fumeze.

Astfel, declarațiile părții vătămate sunt confirmate și prin declarațiile martorului Ciumac Maria, care a relatat că în vara anului 2020 la ea la domiciliu a venit partea vătămată și a văzut că ultima era bătută. Ultima a rugat-o să o primească la ea, deoarece se temea să stea acasă. xxxxx i-a comunicat că a fost bătută, avea leziuni corporale, corpul era parcă ciupit cu zgârieturi. Tot atunci a dorit să apeleze la poliție și ambulanță, însă partea vătămată nu i-a permis, fapt pentru care a luat gheață și unguent de-ale ei și i-a aplicat tratament. Partea vătămată a locuit la ea trei săptămâni. xxxxx a spus că se teme să cheme poliția deoarece inculpații i-au spus că dacă cheamă poliția o vor ucide. xxxxx nu i-a spus că a fost violată, i-a spus despre acest fapt mai târziu, în toamnă.

Tot, prin raportul de expertiză judiciară nr. 202102P0145 din 15 ianuarie 2021, s-a constatat existența loviturilor aplicate părții vătămate de către inculpați. Astfel aplicând violența fizică și constrângere psihică, inculpații profitând de starea psihică și fizică a părții vătămate, au întreținut pe rând câte un raport sexual normal fără acordul părții vătămate.

Totodată, urmează de luat în considerație și declarațiile martorului Neguriță Alexandru, care a comunicat că, Moraraș Stanislav i-a spus să meargă cu el la partea vătămată să-i ducă de mâncare. Faptul dat confirmă că, Moraraș Stanislav cunoștea în ce stare se află victima. A mai declarat martorul că, când a ajuns la domiciliul părții vătămate, ultima era culcată în pat, având vânătăi sub ochi. Faptul că inculpatul Moraraș Stanislav a întrebat-o pe partea-vătămată cum se simte, denotă că ultimul, cunoscând despre starea de fapt a victimei i-a spus să nu iasă din casă, amenințând-o, or acesta își făcea griji ca partea vătămată să nu denunțe cazul.

Astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță analizând declarațiile părții vătămate nu a depistat careva divergențe esențiale între declarațiile părții vătămate și a martorilor, ele fiind în concordanță cu circumstanțele de fapt ale cauzei, fiind veridice și consecvente pe tot parcursul procesului penal.

Prin urmare, inculpații Fală Ion și Moraraș Stanislav nu au prezentat nici o explicație plauzibilă privitor la circumstanțele săvârșirii faptei. Poziția acestora s-a limitat la unele declarații de natură generală, cu tendința de a nega totul și a evita răspunderea pentru faptele comise.

Cu referire la elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal, instanța de judecată cercetând toate probele prezentate, din punct de vedere al admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a ajuns la concluzia că acțiunile inculpaților corect au fost încadrate în baza art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal, răpirea unei persoane, adică răpirea unei persoane săvârșită de două persoane. Acest fapt este confirmat prin declarațiile părții-vătămate care a declarat că, aflându-se la domiciliu ei, Fală Ion și Moraraș Stanislav au început să o lovească până când și-a pierdut cunoștința. Până a-și pierde cunoștința, i-au aplicat careva tăieturi cu cuțitul la sân și la picior, tăieturile au fost aplicate de către Stanislav. Dimineața, a doua zi s-a trezit că îi era frig, se afla într-un beci. Beciul aparținea lui Neguriță Alexandru.

Declarații confirmate și prin conținutul procesului-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 22.01.2021 și tabelul ilustrativ, potrivit căruia,

partea vătămată a indicat beciul în care a fost adusă de către Fală Ion și Moraraș Stanislav în urma răpirii, precum și procesul-verbal de cercetare la fața locului din 05.01.2021 la domiciliul lui Negoriță Alexandru a beciului din gospodărie, din care a doua zi 15.06.2020 cu ajutorul lui Fală Ion a ieșit și s-a deplasat la domiciliul său.

Deci instanța de apel cu certitudine a constatat faptul că, inculpații au aplicat violența fizică față de partea vătămată până ultima și-a pierdut cunoștința, în urma loviturilor aplicate ultimii au luat-o și au dus-o în beciul ce aparține lui Negoriță Alexandru, fiind ținută contra voinței acesteia până a doua zi.

Astfel latura obiectivă a fost realizată de către inculpații Fală Ion și Moraraș Stanislav, or răpirea persoanei se consideră consumată din momentul capturării și schimbării locului de aflare a victimei contrar dorinței și voinței sale.

Prin urmare, instanța de apel a atestat că, declarațiile inculpaților Fală Ion și Moraraș Stanislav privind nevinovăția acestora în comiterea faptelor penale incriminate se combat prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile părții vătămate și martorilor nominalizați supra și probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor incriminate.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond justificat și-a întemeiat sentința în baza declarațiilor părților vătămate, a martorilor Ciumac Maria, Neguriță Alexandru și probelor scrise administrate de către organul de urmărire penală.

În argumentarea respingerii cerințelor apărării Colegiul penal a reținut că, faptul că inculpații nu au recunoscut vina în comiterea infracțiunilor incriminate, nu constituie un temei de achitare a ultimilor, în situația în care probele administrate la caz denotă absolut contrariul.

Așa dar, instanța de apel a ajuns la ferma convingere că la capitolul încadrării juridice a acțiunilor inculpaților, careva încălcări nu au fost identificate, iar în acest sens instanța de fond corect a apreciat starea de fapt, și just a conchis asupra existenței în acțiunile lui Fală Ion și Moraraș Stanislav a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1); art.171 alin.(1); art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Cu referire la argumentele invocate de către avocatul Cîrlig Ion în interesele inculpatului Fală Ion cu privire la declarațiile părții vătămate, Colegiu Penal a considerat că sunt nefondate și constituie doar o poziție de apărare, or, partea vătămată fiind audiată la etapa urmăririi penale și în fața instanței de judecată a relatat toate cele întâmplate, fiind sub jurământ și avertizată de răspundere penală, totodată și declarațiile martorilor Ciumac Maria și Neguriță Alexandru sunt în coroborare cu declarațiile părții vătămate.

Astfel, cu referire la argumentul părții apărării precum că partea vătămată duce în eroare instanța că, s-a temut să cheme poliția, pe când în luna martie anul 2020 în miezul nopții a chemat poliția sub pretextul că Fală Ion i-a spart geamurile, la fel instanța de apel a considerat că este doar o poziție de apărare, declarativă și fără un suport probatoriu. Or, este de menționat că în urma acțiunilor infracționale comise de către inculpații Fală Ion și Moraraș Stanislav, pe parcursul a unei perioade de timp

partea vătămată a fost de nenumărate ori amenințată cu moartea, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate.

Totodată, conform raportului de constatare efectuat de Instituția Publică Centrul Maternal „Pro Familia din Căușeni” în privința părții vătămate, s-a concluzionat că, la moment se află într-o stare de disconfort emoțional, într-o stare de anxietate sporită, de neliniște, de regret (că a anunțat cazul).

Cu referire la argumentul părții apărării cu referire la faptul că instanța de fond nu a invocat pe care probe și-a întemeiat soluția adoptată și faptul că organul de urmărire penală nu a prezentat probe care ar confirma vinovăția inculpatului Fală Ion, instanța de apel a considerat că este un argument neîntemeiat, or, organul de urmărire penală la finalizarea urmăririi penale a înmănat copia de pe rechizitoriu în care este indicat cumulul de probe care demonstrează vinovăția inculpatului, și anume declarațiile părții vătămate, martorilor, totodată și probele scrise.

Colegiu Penal a considerat ca declarativ și fără suport probatoriu și argumentul părții apărării cu referire la specialistul care a întocmit raportul de constatare din 26.09.2021 cu nr. 08, or, instanța de apel a ținut să menționeze că de către organul de urmărire penală la data de 21 ianuarie 2021, a fost înaintat interpelare către Directorul Centrului Maternal „Pro Familia” Căușeni, astfel că administratorul centrului sus menționat a desemnat persoana angajată în centrul „Pro Familia” Andrieș Tatiana, pentru a efectua raportul de constatare a stării psiho-emoționale. Astfel, Colegiul penal a concluzionat că luând în considerație faptul că specialistul este angajat al Centrului Maternal „Pro Familia”, având obligațiuni de serviciu și purtând răspundere pentru expertizele efectuate nu este necesar de a fi specificat stagiul persoane. Totodată, a menționat că, nici partea apărării nu a întreprins careva acțiuni de a proba alegațiile invocate în cererea de apel.

Mai invocă partea apărării și un alt argument cu referire la faptul că luând în considerație faptul că potrivit declarațiilor părții și a expertului cu privire la faptul că Morăraș Stanislav a întreținut cu partea vătămată un raport sexual și ultimul a ejaculat în ea, ultima trebuia să rămână însărcinată. Colegiul Penal a considerat ca fiind un argument la fel ca și precedentul, pur declarativ și fără un suport probatoriu, probabilitatea ca partea vătămată să rămână însărcinată nu este de o sută de procente, or, în astfel de cazuri la conceperea unui copil influențează mai mulți factori.

Cu referire la argumentul apărării precum că, instanța nu a dat o apreciere declarațiilor martorilor părții apărării, instanța de apel a ținut să menționeze că, martorii Fală Ina și Fală Ghenadie, sunt părinții inculpatului Fală Ion, prin urmare le-a apreciat critic, totodată ultimii au depus declarații prin care au descris la general activitatea inculpatului, dar ultimii nu cunoșteau cu certitudine unde se afla inculpatul în data de 14 iunie 2020, or, însăși martorii au declarat că în timpul zilelor de sâmbătă și duminică inculpatul Fală Ion și tatăl lui veneau acasă și plecau în ziua de luni dimineața spre Chișinău, astfel argumentul respectiv este unul pur declarativ, făcând parte din poziția apărării inculpatului.

Privitor la numirea pedepsei penale inculpatului Fală Ion, instanța de apel a conchis că instanța de fond la stabilirea categoriei și termenului pedepsei pentru fiecare

infracțiune comisă în parte, corect a aplicat prevederile legale și, în conformitate cu prevederile art. 7, 70, 75, 79 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Astfel, Colegiul penal a ajuns la concluzia că o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani pentru infracțiunea comisă de către Fală Ion, își v-a atinge scopul de reeducare a inculpatului.

Instanța de apel a respins ca nefondate criticile invocate de către avocatul Cîrlig Ion și a considerat că corectarea și reeducarea ultimului este posibilă prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare prevăzută la art. 179 alin. (1), art. 171 alin. (1), art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Cu privire la apelul declarat de către avocatul Timofeevici Ion în interesele inculpatului Morăraș Stanislav, Colegiu Penal studiind materialele cauzei penale, probatoriu administrat de către organul de urmărire penală și argumentele relatate în sentință a constatat că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, încadrând acțiunile inculpatului Morăraș Stanislav în baza dispozițiilor art. 179 alin. (1), art. 171 alin. (1), art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Cu referire la argumentele invocate de apelant în partea adresării tardive a părții vătămate la organele de drept, Colegiu Penal a considerat că argumentul dat este nefondat, or, potrivit art. 262, art. 263 Cod de procedură penală nu este direct stipulat că victima ar urma să se adreseze într-un timp anume stabilit de legiuitor către organul de urmărire penală.

Totodată, instanța de apel a ținut să menționeze că, luând în considerare faptul că potrivit declarațiilor părții vătămate, rezultă că inculpații de fiecare dată când o întâlneau o amenințau cu răfuiala fizică dacă denunță la poliție acțiunile infracționale ale lor, și faptul că doar după ce partea vătămată a fost plasată în centrul Maternal „Pro Familia” în urma consultațiilor cu psihologul, ultima a găsit curaj de a se adresa peste o perioadă de timp, către organul de urmărire penală cu o plângere, prin care a denunțat acțiunile infracționale ale inculpaților, astfel urmează a fi apreciate critic afirmațiile apărătorului - ca o metodă de apărare.

Cu referire la argumentul invocat de către apelant cu privire la cheltuielile judiciare, instanța de apel a considerat oportun de a relata că, ținând cont de dispozițiile art.142 alin. (1), art. 143 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală și că, raportul de expertiză, a fost utilizat în sensul art. 93 alin.(2) Cod de procedură penală în calitate de probe, fiind puse la baza acuzării inculpaților Fală Ion și Morăraș Stanislav, costul cheltuielilor judiciare urmează să fie suportat de către inculpați, având în vedere că aceștia se fac vinovați de comiterea faptelor infracționale incriminate.

La stabilirea și individualizarea pedepsei aplicate lui Morăraș Stanislav pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal, Colegiul penal a considerat că, instanța de fond neîntemeiat a reținut că, este posibilă corectarea inculpatului cu aplicarea unei pedepse sub limita maximă de 9 ani închisoare prevăzută

la art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal, ar atinge scopul pedepsei penale stabilite în art. 61 Cod penal.

Astfel, la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.7,61,75 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora, de personalitatea celor vinovați, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestora precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpaților.

Colegiul penal a atestat, că inculpatul Morăraș Stanislav a săvârșit o infracțiune gravă, circumstanțe atenuante și agravante nu au fost stabilite, anterior a fost judecat, la evidența medicului narcolog și psiholog nu se află, concluzionând că corijarea și reeducarea inculpatului este pasibilă cu aplicarea unei pedepse privative de libertate sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, apreciind o asemenea pedeapsă ca fiind echitabilă în coraport cu fapta comisă și v-a atinge scopul educativ și preventiv stabilit la art.61 alin.(2) Cod penal.

Cu referire la învinuirea adusă inculpaților de comiterea infracțiunii prevăzute de art.166 alin. (2) lit. d) Cod penal, Colegiul Penal a considerat că prima instanță just și corect a ajuns la concluzia privind achitarea acestora în temeiul art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală.

Astfel, prima instanță a constatat că, conform învinuirii aduse inculpații Fală Ion Ghenadie și Moraraș Stanislav, acțiunile inculpaților au fost calificate în baza art.166 alin.(2) lit. d) Cod penal, - privațiunea ilegală de libertate a unei persoane, dacă acțiunea nu este legată de răpirea acesteia, acțiuni săvârșite de două persoane.

Totodată, conform actului de învinuire și probele cercetate în cadrul ședinței de judecată inculpații au fost puși sub învinuire fiind recunoscuți vinovați și de comiterea infracțiunii prevăzute de art.164 alin.(2) lit. e) Cod penal, răpirea unei persoane săvârșite de două persoane.

Astfel, Colegiul Penal a menționat că, în cazul privațiunii de libertate, persoana nu este scoasă în afara micro mediului său social și nu este deplasată dintr-un loc în altul, la caz fiind demonstrate contrariul, reieșind din declarațiile părții vătămate, care a comunicat că, nu ține minte cum a ajuns în beciul gospodăriei cet. Negoriță Alexandru deoarece în urma aplicării loviturilor de către inculpați, ultima și-a pierdut cunoștința iar când și-a revenit a doua zi se afla în beciul menționat, după care inculpatul Fală Ion a ajutat-o să plece la domiciliu dar, totodată a avertizat-o să nu comunice nimănui cele întâmplate.

Astfel, inculpații nu au lipsit-o în mod ilegal de libertate și nu au privat-o de posibilitatea de a se deplasa, acțiunile acestora survenind în urma răpirii părții vătămate, fără acordul acesteia în timp ce și-a pierdut cunoștința în urma loviturilor aplicate.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că, inculpaților nu le poate fi imputat calificate acțiunile infracționale și conform prevederilor art.166 alin.(2) lit. d) Cod penal, deoarece prevederile legale stabilesc răspunderea penală pentru privațiunea ilegală de libertate a unei persoane, dacă acțiunea nu este legată cu răpirea acesteia, iar

după cum s-a constatat supra partea vătămată a fost privată de libertate în urma acțiunilor inculpaților legate de răpirea acesteia în scopul ascunderii faptelor infracționale, fapt pentru care ultimii au fost puși sub învinuire în baza art.164 alin.(2) lit. e) Cod penal, vinovăție ce a fost demonstrată pe deplin în cadrul cercetării judecătorești, fiind reținută nejustificat de două ori calificarea faptei.

Cu referire la cererea părții vătămate prin care a solicitat încetarea procesului penal în privința inculpatului Fală Ion precum și faptul împăcării lor, instanța de apel a remarcat că, la momentul examinării cauzei în instanța de apel nu au fost prezente condițiile de admitere a cererii de împăcare înaintată atât de partea vătămată cât și de către inculpat, prin urmare s-a constatat ca inoperabile prevederile art. 109 alin. (2) Cod penal în privința inculpatului.

4. Decizia instanței de apel este atacată, cu recurs ordinar de către avocatul Cîrlig Ion în numele inculpaților Fală Ion și Moraraș Stanislav care invocând temeiurile prevăzute la art. 427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivarea recursului avocatul indică;

- instanța de apel în decizia adoptată și-a întemeiat concluziile pe probe, care, cu toate că au fost indicate în procesul-verbal al ședinței de judecată, nu au fost descrise în conținutul deciziei contestate, respectiv nici nu au fost apreciate în ansamblu cu restul probelor menționate de către instanță în sensul menținerii sentinței de condamnare în privința inculpaților;

- în conținutul deciziei adoptate de către Curtea de Apel Chișinău, lipsește analiza și aprecierea a 7 probe;

- instanța de apel eronat a reflectat în decizia din 05 octombrie 2021, că partea vătămată a susținut declarațiile făcute în prima instanță, or, dânsa în ședința instanței de apel a declarat că, „declarațiile făcute în instanța de fond și la urmărirea penală le susține și în apel. Cu sentința este de acord. A solicitat ca Fală Ion să fie eliberat. Fală Ion a scăpat-o de la moarte. Nu a depus cerere de împăcare, deoarece nu cunoștea că este posibil. Nu a primit despăgubire materială. A depus cerere după ce a vorbit cu juristul de la Centrul Maternal. Ea a solicitat și la Căusenii eliberarea lui Fală Ion”;

- la individualizarea pedepsei în privința lui Fală Ion, instanțele de fond au omis să învedereze prevederile art. 70 alin. (3<sup>1</sup>) Cod penal;

- la fel, instanțele de fond nu au întrevăzut posibilitatea aplicării în privința inculpatului Fală Ion a prevederilor art. 90<sup>1</sup> Cod penal.

5. La recursul ordinar declarat de către avocatul Cîrlig Ion în numele inculpaților Fală Ion și Moraraș Stanislav în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1<sup>1</sup> Cod procedură penală, procurorul a depus referință, în care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiate, invocând că, instanța de apel just a ajuns la concluzia de condamnare a inculpaților în comiterea infracțiunilor comise la pedeapsa cu închisoare. Or, această soluție a fost reținută în strictă conformitate cu prevederile art.6,7,61,75-78, 84 Cod penal fiindu-le stabilite lui Fală

Ion și Moraraș Stanislav o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Astfel, s-a constatat că, instanța de apel examinând cauza în privința inculpaților, și-a argumentat suficient soluția în sensul pedepsei penale stabilite, a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, iar în final fiind pe poziția stabilirii pedepsei echitabile.

*5. Judecînd recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținînd cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, în latura penală, în privința lui Fală Ion în partea condamnării în baza art. 179 alin. (2) Cod penal și în partea aplicării art. 84 Cod penal, rejudecînd cauza și pronunțînd o nouă hotărâre în această parte, iar pentru a dispune astfel instanța de recurs a rezultat din următoarele circumstanțe de drept și de fapt.*

Reieșind din prevederile alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, *fără a agrava situația condamnaților.*

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs este în drept de al admite, cu casarea parțială sau totală a hotărârilor atacate, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului. Or, rațiunea exercitării căii de atac, în particular avîndu-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanțele ierarhic inferioare la etapele precedente de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material. În sensul vizat, se reține că instanța de apel a comis următoarele erori de drept. Conform art. 394 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Instanța de recurs constată că, aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze de către instanțele ierarhic inferioare, iar erorile admise urmează a fi corectate în ordinea procedurii de recurs, prin casarea hotărârilor atacate.

**5.1** Avocatul Cîrlig Ion în numele inculpaților Fală Ion și Moraraș Stanislav în recursul declarat invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, *atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu*

*cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției este expusă neclar și au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Analizând decizia atacată, în raport cu circumstanțele cauzei constatate în prezenta speță, Colegiul penal conchide de a interveni în decizia instanței de apel în partea ce ține de condamnarea lui Fală Ion în baza art. 179 alin.(2) Cod penal cu casarea deciziei în această parte și încetarea procesului penal în temeiul art. 391 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală.

În acest sens, instanța de recurs menționează că, Fală Ion de către prima instanță a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 179 alin. (2) Codul penal la 1 (un) an închisoare, în baza art. 171 alin. (1) Codul penal la 2 (doi) ani închisoare, în baza art. 164 alin.(2) lit. e) Codul penal la 4 (patru) ani închisoare, conform art.84 Codul penal, pedeapsă definitivă i-a fost stabilită de 5 (cinci) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință a fost recunoscut vinovat și condamnat și Moraraș Stanislav în baza art.179 alin.(2) Codul penal la 2 (doi) ani închisoare, în baza art.171 alin.(1) Codul penal la 5 (cinci) ani închisoare, în baza art.164 alin.(2) lit. e) Codul penal la 9 (nouă) ani închisoare, conform art.84 Codul penal, pedeapsa definitivă i-a fost stabilită de 15 (cincisprezece) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Au fost achitați, Fală Ion și Moraraș Stanislav de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166 alin. (2) lit. d) Cod penal, din motivul că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel a casat hotărârea parțial în privința lui Moraraș Stanislav, în partea individualizării pedepsei și a pronunțat o nouă hotărâre prin care lui Morăraș Stanislav recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal, i s-a stabilit o pedeapsă de 6 (șase) ani închisoare, conform art. 84 Cod penal definit i s-a stabilit lui Morăraș Stanislav pedeapsă de 11 (unsprezece) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Analizând decizia atacată, în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit, constată că, în prezenta cauză penală, instanța de apel menținând sentința de condamnare în privința lui Fală Ion în baza art. 179 alin. (2) Cod penal cu respingerea cererii părții vătămate xxxxx privind încetarea procesului penal în privința acestuia eronat a menționat că, „...atât inculpatul cât și partea vătămată participând la examinarea cauzei în instanța de fond nu au înaintat o astfel de cerere pentru a fi soluționată, or, potrivit alin. (2) al art. 109 din Codul Penal, împăcarea este personală și produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și până la retragerea completului de judecată pentru deliberare”. Or, la caz sunt aplicabile prevederile art. 276 Cod de procedură penală, potrivit cărora - urmărirea penală se pornește numai în baza plângerii prealabile a victimei în cazul infracțiunii prevăzute de articolul 179 alin.(1) și (2) [Codul penal](#). La împăcarea părții vătămate cu bănuitul, învinutul,

inculpatul în cazurile menționate în prezentul alineat, urmărirea penală încetează. Împăcarea este personală și produce efect doar dacă intervine până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Potrivit materialelor cauzei, Colegiul constată că, partea vătămată xxxxx a depus plângere, prin care solicită să fie atrase la răspundere penală pe Fală Ion și Morăraș Stanislav, ambii care la data de 14.06.2020, orele 15:00, au pătruns fără permisiune în domiciliul ei, au aplicat asupra ei violență fizică nepericuloasă pentru viață și sănătate (f.d.34, Vol.I).

De asemenea instanța de recurs reține că, la materialele cauzei se regăsește cererea părții vătămate xxxxx, din 25 iunie 2021, prin care a solicitat încetarea procesului penal în privința inculpatului Fală Ion, indicând că pretenții față de ultimul nu are (f.d. 170 vol.II), fapt susținut de către aceasta în ședința de judecată în instanța de apel din 29 iunie 2021 (f.d.181 Vol.II).

La acest capitol instanța de recurs ține să menționeze că, motivarea instanței de apel privind respingerea cererii de încetare a procesului penal din motiv că, încetarea procesului penal este posibilă doar cu împăcarea părților conform art. 109 Cod penal, și doar până la retragerea completului de judecată pentru deliberare este eronată și contravine prevederilor art. 276 alin. (5) și art.391 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală.

Potrivit prevederilor art.391 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală procesul penal se încetează dacă: lipsește plângerea părții vătămate, plângerea a fost retrasă sau părțile s-au împăcat.

Din considerentele enunțate, Colegiul penal lărgit în temeiul art.391 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, ajunge la concluzia de încetare a procesului penal în privința inculpatului Fală Ion, învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal pe motivul împăcării părților.

Totodată, Colegiul penal, ținând cont de faptul că, procesul penal a fost încetat în privința lui Fală Ion în baza art.179 alin.(2) Cod penal pe motivul împăcării părților, va interveni la aplicarea prevederilor art. 84 alin.(1) Cod penal.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate, dar pe un termen nu mai mare de 25 de ani de închisoare, iar în privința persoanelor care nu au atins vârsta de 18 ani - pe un termen nu mai mare de 12 ani și 6 luni. În cazul în care persoana este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni ușoare și/sau mai puțin grave, pedeapsa definitivă poate fi stabilită și prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră.

Așadar, în conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal - numirea pedepsei pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial, al pedepselor aplicate lui Fală Ion în baza art. 171 alin. (1) Cod penal de 2 (doi) ani închisoare și în baza art. 164 alin.(2) lit. e) Cod penal de 4 (patru) ani închisoare, stabilește definitiv lui Fală Ion pedeapsa de 4 (patru) ani 6 (șase) luni închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

5.2 Totodată, în argumentarea temeiurilor pentru recurs, Colegiul penal lărgit atestă că, autorul recursului de fapt critică soluția adoptată de către instanța de apel sub aspectul vinovăției inculpaților indicând că, de către instanța de apel nu au fost apreciate în ansamblu probele în sensul menținerii sentinței de condamnare în privința inculpaților și greșita individualizare a pedepsei în privința lui Fală Ion, solicitând dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Sub aspectul *neaprecierii în ansamblu a probelor în sensul menținerii sentinței de condamnare în privința inculpaților*, Colegiul penal menționează că, acest argument nu poate fi reținut de către instanța de recurs deoarece, conform art.101 alin.(2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei, instanța de judecată apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată, cât ale apărării atât și ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui Fală Ion și Moraraș Stanislav privind săvârșirea infracțiunilor încriminate, să fie întemeiată și legală.

Prin urmare, Colegiul penal statuează că, critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înfăptuiește de către instanța de recurs.

La acest capitol, Colegiul specifică și jurisprudența CtEDO, care evidențiază că, deși articolul 6§1 CEDO obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile, acest lucru nu impune un răspuns detaliat la fiecare argument în parte (*cauza Van de Hurk versus the Netherlands din 19.04.1994, și Burg versus France*). Modul în care se aplică obligația de a motiva hotărârile judecătorești poate varia în funcție de natura acestora și trebuie apreciat în lumina circumstanțelor cauzei (*cauza Ruiz Torija v. Spain și Hiro Balani v. Spain*). Situație, ce în opinia Colegiului penal este prezentă în cazul dat, iar argumentele invocate de autorii recursurilor privind dezacordul cu aprecierea probelor de către instanțele de fond, nu sunt suficiente pentru a răsturna în prezenta speță, hotărârea de condamnare adoptată în privința inculpaților, prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Cu referire la argumentul apărării precum că, *în conținutul deciziei adoptate de către Curtea de Apel Chișinău, lipsește analiza și aprecierea a 7 probe*, Colegiul penal lărgit atestă că prima instanță a pronunțat o soluție de condamnare a inculpaților Fală Ion și Moraraș Stanislav, iar instanța de apel just a ținut cont de prevederile art. 413, 414 Cod de procedură penală, a pus la baza concluziei sale probele cercetate de prima instanță și verificate în ședința de judecată a instanței de apel și consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată, totodată audiind suplimentar inculpații și partea vătămată.

Mai mult, verificând hotărârea atacată sub aspectul individualizării corecte a pedepsei în privința lui Fală Ion, temei prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de

procedură penală, Colegiul penal constată lipsa cărorva temeiuri de casare, deoarece instanțele de fond și-au motivat întemeiat soluția de condamnare a lui Fală Ion în baza art. 171 alin.(1) Cod penal și art. 164 alin.(2) lit. e) Cod penal acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolelor imputate acestuia. Complementar, la numirea pedepsei inculpatului, instanțele de fond au ținut cont inclusiv de prevederile art. art. 70 alin. (3), 79 Cod penal, stabilind corect termenul pedepsei inculpatului pentru infracțiunile săvârșite, aceasta fiind în limitele legii.

Nu poate fi reținut și urmează a fi respins argumentul recurentului precum că, *la individualizarea pedepsei în privința inculpatului Fală Ion, instanțele de fond au omis să învedereze prevederile art. 70 alin. (3<sup>1</sup>) Cod penal*, deoarece Fală Ion la momentul comiterii infracțiunilor avea vârsta de 17 ani și nu 18 după cum este stipulat în prevederile art. 70 alin. (3<sup>1</sup>) Cod penal care este aplicabil persoanelor care **au atins vârsta de 18 ani**, dar nu au atins vârsta de 21 de ani.

La fel, nu poate fi reținut argumentul avocatului precum că, *instanțele de fond nu au întrevăzut posibilitatea aplicării în privința inculpatului Fală Ion a prevederilor art. 90<sup>1</sup> Cod penal*. Or, **condamnarea cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare nu se aplică în cazul** infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave, precum și al **infracțiunilor prevăzute la art.165, art.166<sup>1</sup> alin.(2)–(4), art.171–175<sup>1</sup>, 201<sup>1</sup>, 206, 208, 208<sup>1</sup> și 208<sup>2</sup>**.

Reieșind din circumstanțele expuse, Colegiul penal constată că, instanțele de fond au argumentat pe deplin motivele pentru care au concluzionat asupra vinovăției inculpaților fiindu-le aplicată pedeapsa sub formă de închisoare în deplin acord cu prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal.

Instanța de recurs relevă, că argumentele recurentului invocate în recurs, referitor la vinovăția inculpaților, a fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra căror s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CEDO, hotărârea Albert vs România din 16.02.2010.

Generalizând cele expuse, se impune soluția de admitere a recursului declarat, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel și sentinței, în latura penală, în privința lui Fală Ion în partea condamnării în baza art. 179 alin. (2) Cod penal și art. 84 Cod penal, cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri în aspectul vizat.

**6.** În conformitate cu art. art. 434, 391 alin. (1) pct. 1, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

#### **DECIDE:**

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Cîrlig Ion în numele inculpaților Fală Ion și Moraraș Stanislav, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2021 și sentința Judecătoreiei Căușeni (sediul Central) din 20 mai 2021, în latura penală, în privința lui ***Fală Ion xxxxx*** în partea condamnării în baza art. 179 alin. (2) Cod penal și art. 84 Cod penal, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre în această parte, prin care:

Procesul penal în privința lui *Fală Ion xxxxx* în baza art. 179 alin. (2) Cod penal se încetează, pe motivul împăcării părților.

Conform art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial, al pedepselor aplicate lui *Fală Ion xxxxx* în baza art. 171 alin. (1) Cod penal de 2 (doi) ani închisoare și în baza art. 164 alin.(2) lit. e) Cod penal de 4 (patru) ani închisoare, definitiv a-i stabili lui *Fală Ion xxxxx* pedeapsa de 4 (patru) ani 6 (șase) luni închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei lui *Fală Ion xxxxx* a se calcula din data de 01 martie 2022 cu includerea termenului aflării acestuia sub arest din 26 ianuarie 2021 până în prezent.

În rest prevederile hotărârii contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă pronunțată motivat la **21 aprilie 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie